

OBRESTNE MERE MED POVEZANIMI OSEBAMI

Pojasnilo DURS, št. 42100-19/2007-2, 17. 1. 2008

Zavezanec je davčni organ zaprosil za pojasnila glede problematike obrestne mere med povezanimi osebami. *Pri tem gre za ugotavljanje obrestne mere med povezanimi osebami v naslednjem primeru:*

Sklenjena je pogodba o dolgoročnem posojilu z zapadlostjo dveh let. Pogodba je sklenjena pred letom 2007. V pogodbi je določena fiksna letna obrestna mera. Ob zapadlosti v plačilo je sklenjen aneks k osnovni pogodbi, s katerim je spremenjena ročnost posojila in sicer gre za podaljšanje ročnosti za eno leto.

Ob sklenitvi pogodbe je bila torej upoštevana davčno priznana obrestna mera med povezanimi osebami za dolgoročna posojila. S sklepanjem aneksov se vsako leto podaljšuje zapadlost in posledično se v izkazih posojilo v celoti izkazuje med kratkoročnimi posojili. Pri tem so bila postavljena naslednja vprašanja:

1. Ali se kljub sklenjenim aneksom upošteva (za davčne potrebe) priznana obrestna mera na dan sklenitve osnovne pogodbe ali se upošteva priznana obrestna mera na dan sklenitve aneksa?

Odgovor na to vprašanje je odvisen od odgovora na pravno vprašanje, ali gre še vedno za prvotno pogodbo ali gre s sklenitvijo aneksa za novo pogodbo. Če gre za prvotno pogodbo, s katero se podaljša ročnost posojila, se še vedno upošteva priznana obrestna mera na dan sklenitve pogodbe. Če gre za sklenitev nove pogodbe, pa priznana obrestna mera na dan sklenitve aneksa.

Dodajamo, kar je navedeno že v pojasnilu DURS pod št. 42103-22/2006-2 z dne 23. 2. 2006, da sklenitev aneksa h kreditni pogodbi zaradi spremembe pogojev kreditiranja (sprememba obrestne mere, podaljšanje roka za vračilo kredita, ipd.) načeloma ne predstavlja nove kreditne pogodbe. V primeru, da pa gre za kredite, ki se obdobjno obnavljajo, pa gre vsakič za nov kreditni posel ne glede na denarni tok.

2. Če se upošteva priznana obrestna mera na dan sklenitve aneksa, se upošteva obrestno mero za dolgoročna posojila (osnovna pogodba) ali obrestno mero za kratkoročna posojila (aneksi – ročnost eno leto)?

Ob upoštevanju odgovora pod točko 1 se v primeru, da predstavlja aneks nadaljevanje prvotne pogodbe, se upošteva obrestna mera za dolgoročna posojila, saj je trajanje posojila daljše od 1 leta. Če pa predstavlja aneks novo pogodbo in velja ročnost do vključno enega leta, se upošteva obrestna mera, ki velja za posojila za pogodbeno določeno vrednost, kakor tudi ustrezni pribitki. Če gre za posojilo z ročnostjo do vključno enega leta, se v skladu s 5. členom Pravilnika o priznani obrestni (Uradni list RS, št. 141/06 in 52/07) meri ne doda pribitka za ročnost.

3. Kako ravnati v primeru, če se z aneksom k osnovni pogodbi ne spremeni ročnost, ampak sama obrestna mera?

Če se z aneksom k osnovni pogodbi ne spremeni ročnost, ampak sama obrestna mera, to na davčno priznane odhodke oziroma na potrebo po izkazu ustreznih prihodkov vpliva v smislu določb iz prvih treh odstavkov 19. člena ZDDPO-2. Če gre s sklenitvijo aneksa še vedno za prvotno pogodbo, se, kljub drugačno določeni obrestni meri v aneksu, upoštevajo obresti v višini zadnje objavljene, ob času odobritve posojila znane priznane obrestne mere. Če je pa dogovorjena fleksibilna obrestna mera, se upošteva na osnovi zakona izračunana obrestna mera.

4. Kako ravnati, če je bila pogodba sklenjena po letu 2007?

Če je bila pogodba sklenjena po letu 2007, se upoštevajo določbe iz 19. člena ZDDPO-2 in se upošteva; ali ob času sklenitve posojilne pogodbe znana priznana obrestna mera ali v primeru v pogodbi dogovorjene fleksibilne obrestne mere veljavna priznana obrestna mera v času obračuna obresti.

5. Kako ravnati v primeru, če je v osnovni pogodbi določena namesto fiksne spremenljiva obrestna mera?

V tem primeru se pri obračunu obresti upošteva zadnja objavljena, ob času obračuna obresti znana priznana obrestna mera oziroma na tej podlagi izračunana povprečna obrestna mera, kot je že opisano v predhodnih odgovorih.

Ob koncu davčni organ dodaja, da ZDDPO-2 v 19. členu predpisuje upoštevanje prihodkov oziroma odhodkov iz naslova obresti med povezanimi osebami za davčne namene. To pomeni, da je zadoščeno davčnim predpisom, če so prihodki izkazani najmanj v višini priznane obrestne mere, odhodki pa največ do enakega merila – seveda ob upoštevanju predpisane metodologije njihovega izračunavanja. Hkrati dodajamo, da je za določitev priznane obrestne mere odločilna vsebina pogodbenega razmerja in ne način izkazovanja posojila v poslovnih knjigah.